

Vantaan Energia Oy
PL 95
01301 VANTAA

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

HANKETIEDOT

Hankkeen nimi ja hankkeesta vastaava

Vaarallisten jätteiden poltto JV2-laitoksessa, Vantaa.

Hankkeesta vastaavana on toiminut Vantaan Energia Oy ja konsulttina AFRY Finland Oy.

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Vantaan Energia Oy suunnittelee vaarallisen jätteiden polttoa olemassa olevan Långmossebergenin jätevoimalan laajennusosassa (JV2). Laitoksen nykyinen tekniikka ja toiminnot, kuten jätteiden vastaanotto ja käsittely, syöttö polttoon, savukaasujen käsittely, jätevesien puhdistus sekä tuhkan käsittely, soveltuvat nykyisellään suunniteltuun toimintaan. Vaarallisten jätteiden poltto ei edellytä laitokseen teknisiä muutoksia tai uusia rakennuksia.

JV2-laitoksen polttoaineena käytetään tällä hetkellä pääasiassa kaupan, teollisuuden ja rakentamisen kierrätykseen kelpaamattomia energijakeita. Käynnistyksessä, ja tarvittaessa lämmön ylläpitoon 850 °C:ssa, käytetään maakaasua. Vuotuinen ympäristöluvassa hyväksytty jätemäärä on 180 000 t/v. Muutoksen myötä on tarkoitus ottaa vastaan myös vaarallisia jätteitä 40 000 t/v, jolloin JV2-laitoksen vuotuinen kapasiteetti olisi 220 000 t/v. Koko jätevoimalan kapasiteetti (JV1 ja JV2) nousisi tämänhetkisestä 600 000 t/v suunniteltuun 640 000 t/v. Vaaralliset jätteet olisivat pääosin teollisuuden rejektejä sekä kotitalouksien vaarallisia jätteitä, jotka ovat

11.1.2024

kierrätyskelvottomia, mutta niitä voidaan hyödyntää energiana. Osa jätteistä voi tulla ulkomailta. Jätteiden klooripitoisuus on alle 1 %. Tätä korkeamman klooripitoisuuden omaava jäte ohjataan laitokselle, jossa polttolämpötila nousee + 1 100°C:een.

Laitos sijaitsee Vantaan kaupungin kaakkoisosassa, Långmossebergenissä, Kehä III:n ja Porvoonväylän risteyksen koillispuolella. Laitosalueella sijaitsee Vantaan Energian vuonna 2014 käyttöön otettu jätevoimala (JV1) sekä vuonna 2022 käyttöön otettu laajennus (JV2). Rudus Oy:n kierrätysalue, Remeo Oy:n kierrätyslaitos sekä Ojangan linja-autovarikko sijaitsevat hankealueen läheisyydessä.

Hankealueella on voimassa Östersundomin alueen maakuntakaava, jossa jätevoimalan alue on osoitettu jäte- ja energiahuollon alueeksi (EJ/EN). Vantaan yleiskaava 2020:ssa alue on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET). Asemakaavassa alue on merkitty yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET).

Lähimmät asuintalot sijaitsevat noin 400 metrin päässä hankealueesta. Lähin koulu sijaitsee noin 600 metrin päässä ja lähimmät päiväkodit noin 1,2-1,6 km:n päässä hankealueesta. Lähimmät terveysasemat sijaitsevat noin 2,2,-2,4 km:n päässä. Hankealueen pohjoispuolella sijaitsee Ojangan ulkoilualue, valaistu kuntorata sekä koiraurheilukeskus. Peltoviljelyä on lähimmillään noin 150 m etäisyydellä.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan yhtä toteutusvaihtoehtoa VE1 sekä ns. nollavaihtoehtoa VE0, jossa hanketta ei toteuteta. Hankkeella on vain yksi vaihtoehto, koska olemassa oleva JV2-laitos soveltuu kyseisten jätteiden polttamiseen ja laitoksen kapasiteettiin mahtuu 40 000 t/v jätemäärän lisäys. Muita mahdollisia toteutusvaihtoehtoja ei ole tunnistettu.

Hankkeen YVA-menettelyssä arvioidaan vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta. JV2-laitoksen toiminta jatkuu nykyisen ympäristöluvan mukaisena.

VE1: Vaarallisten jätteiden poltto aloitetaan olemassa olevan jätevoimalan laajennusosassa (JV2) Långmossebergenissä. JV2:lla poltettavan vaarallisen jätteen määrä on enintään 40 000 t/v ja poltettavan jätteen kokonaismäärä 220 000 t/v.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN VIREILLETULO

Vantaan Energia Oy on 25.10.2023 saattanut vireille ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) toimittamalla Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukseen (jäljempänä ELY-

keskus) Vaarallisten jätteiden poltto JV2 -hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma).

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) liitteen 1 kohdan 11 a perusteella:

11 a) jätteiden käsittelylaitokset, jossa vaarallista jätettä poltetaan, käsitellään kemiallisesti, käsitellään biologisesti ja jotka ovat mitoitettu vähintään 5 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle, tai sijoitetaan kaatopaikalle.

ENNAKKONEUVOTTELU

Yhteysviranomaisen järjesti ennakkoneuvottelun 10.10.2023, edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakkoneuvotteluun osallistuivat hankevastaavan ja yhteysviranomaisen lisäksi Vantaan kaupunki, Helsingin kaupunki, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 13.11.2023 – 12.12.2023. Kuulutus ja arviointiohjelma julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/VEjatevoimala2YVA sekä www.miljo.fi/VEavfallskraftverket2MKB

Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty 13.11.2023 Vantaan ja Helsingin kaupungeille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Lisäksi arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Vantaan Sanomissa 11.-12.11.2023 viikonvaihteen lehdessä, Helsingin Sanomissa sekä Hufvudstadsbladetissa 13.11.2023 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiohjelmaan on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa seuraavissa paikoissa

- Vantaan kaupunki, Vantaa Info, Tikkurila, Dixi, Ratatie 2. krs, Vantaa
- Helsingin kaupunki, Kirjaamo, Pohjoisesplanadi 11-13, Helsinki

- Uudenmaan ELY-keskus, Yhteisaula, Opastinsilta 12 A, 2 krs, 00520 Helsinki.

Arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus 22.11.2023 klo 18-20 Vantaan Energia Oy:n laitosalueella näyttelytilassa, osoitteessa Pitkäsuontie 10, 01200 Vantaa. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli läsnä 24 henkilöä. Tilaisuudessa keskusteluun nousivat erityisesti turvallisuuteen liittyvät asiat niin laitoksen toiminnan kuin jätteiden kuljetusten osalta. Myös toiminnan vaikutus ilmanlaatuun sekä jätteiden tuonti ulkomailta herätti keskustelua.

ARVIOINTIOHJELMASTA ANNETUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 8 lausuntoa ja 4 mielipidettä.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/VEjatevoimala2YVA sekä www.miljo.fi/VEavfallskraftverket2MKB. Verkkosivuilla julkaistuista lausunnoista ja mielipiteistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Hankkeeseen suhtaudutaan myönteisesti. Hankkeessa on tunnistettu toiminnasta aiheutuvia keskeisiä vaikutuskokonaisuuksia ja vaikutusarviointi on esitetty tarkoituksenmukaisesti ja selkeästi. Arvioinnissa tullaan huomioimaan myös yhteisvaikutukset ja epävarmuustekijät. Katsotaan että nykytilaa sekä hanketta on kuvattu riittävästi.

Östersundomin alueelle on valmisteilla osayleiskaava, jossa ehdotetaan pikaraitiotietä ja Porvoonväylän läheisyyteen virkistys- ja luonnonsuojelualueita sekä vakiintuneiden pientaloalueiden täydennysrakentamista. Todetaan kuitenkin, ettei hanke ole ristiriidassa Helsingin kaupungin nykyisen tai suunnitellun maankäytön kanssa eikä toiminnalla ole merkittäviä vaikutuksia Helsingin maankäyttöön. Myös kulttuuriympäristön vaalimisen osalta arvioinnin katsotaan olevan riittävä.

Pyydetään esittämään, miten vaarallisten jätteiden lajittelu eri polttolämpötiloihin tapahtuu ja miten jätteiden halogenoitujen orgaanisten aineiden klooripitoisuus määritetään. On myös pohdittu, minkälainen vaikutus liian matalalla polttolämpötilalla on savukaasuihin ja syntyvään

tuhkaan. Tärkeänä nähdään myös poikkeustilanteiden huomiointi esimerkiksi jätteiden kertyminen varastoon tai jätteiden sekoittuminen.

Lisääntyvän liikenteen vaikutuksien arviointia läheisille väylille pidetään tärkeänä ja siinä on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Vaarallisten aineiden kuljetusten riskit on arvioitava erityisen tarkasti. Tuodaan esiin, että onnettomuusvaaraa arvioitaessa on huomioitava viereisten pääteiden liikennemäärät. Mikäli hanke edellyttää tierakenteiden parannustoimenpiteitä tai uusia liittymiä, tulee ne suunnitella ja toteuttaa hankkeesta vastaavan kustannuksella.

Prosessiturvallisuuden huomioinnin keskeisyys on nostettu esiin, koska toimintaan sisältyy vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia. Rakenteilla oleva korkealämpölaite on Tukesille toimitetun muutosluvahakemuksen perusteella muuttumassa turvallisuusselvityslaitokseksi mikä tulee huomioida yhteisvaikutuksia arvioitaessa.

Savukaasumallinuksen toteuttaminen nähdään hyvänä. Savukaasumallinnustulosten tulee olla helposti tulkittavia ja arvioinnin tulee perustua mahdollisimman todenmukaisiin määriin. Samalla on varmistettava BAT-toteutuminen ilmapäästöjen osalta ja olemassa olevan suodatuksen sopivuus. Melun osalta on pohdittu, onko vuonna 2022 tehdyssä meluselvityksessä huomioitu korkealämpölaitosta ja JV2-yksikön toiminnan laajentumista. Osallistaminen ja vuorovaikutus on otettu hyvin huomioon. Kiitosta saivat kansalaisille sekä sidosryhmille tehtävät ryhmähaastattelut.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteissä on tuotu esille, että hanketta ei tulisi toteuttaa eikä Långmossebergenin jätevoimalan alueelle tulisi lisätä mitään toimintaa, ennen kuin nyt rakenteilla olevan jätteenpolttolaitoksen toiminnasta aiheutuvat vaikutukset on saatu todennettua. On kyseenalaistettu hanketta ja sen sijaintia lähellä asutusta, kouluja ja päiväkoteja. Lähialueen asukasmäärän ennakoidaan lisääntyvän kaavoituksen myötä ja asukasluvun kasvu pyydetäänkin huomioimaan arvioinnissa. Lisääntyvän liikenteen osalta tulee huomioida myös nykyinen sekä rakenteilla olevan uuden polttolaitoksen liikenne. On myös mietitty, miksi vaarallisten jätteiden polttamiselle ei haettu ympäristölupaa samalla Vantaan Energian jätteenpolttolaitoksen laajennusosan kanssa.

Vaarallisten jätteiden polttaminen tavallisten jätteiden joukossa herättää huolta ja on pohdittu haitallisten ympäristövaikutuksien syntymistä, kuten ilma- ja vesipäästöjä, maaperän saastumista sekä vaikutuksia ihmisiin ja ekosysteemiin. Laitosalueen läheisyydessä sijaitsee Natura-alueita sekä Sipoonkorpi ja kerrannaisvaikutuksia on toivottu tutkittavan laitoksen koko

11.1.2024

olemassaolon ajalle. Huolenaiheena on ilmaistu myös 250 m päässä oleva Fazerilan pohjavesialue.

Tuodaan esiin, että vaarallisten aineiden polttaminen voi vapauttaa myrkyllisiä aineita ilmaan, mikä voi altistaa paikallisen väestön terveysriskeille. Pidetään tärkeänä, että tällaiset terveysvaikutukset huomioidaan tarkasti ja ne arvioidaan perusteellisesti. Myös työntekijöiden turvallisuus on nostettu esille; onko laitoksen varautumista ja henkilökunnan kouluttamista onnettomuuksien varalle mietitty. On katsottu, että alue on muuttumassa suuronnettomuusriskin omaavaksi alueeksi ja mietitty mahdollistavatko nykyiset kaavamerkinnät suunnitellun toiminnan sijoittumisen alueelle.

Huolta herättää se, miten varmistutaan, ettei polttoon ohjaudu vääränlaisia jätteitä ja jos niin käy, millaiset ovat seuraukset. Alueen toiminnot lisääntyvät ja pohditaan, kuka vastaa mahdollisissa onnettomuuksissa aiheutuvista päästöistä. Esitetään säteilymittareiden käyttöönottoa jätteiden vastaanottoon sekä jätekauhaan, estämään radioaktiivisen jätteen pääsyä polttoprosessiin. Ulkomailta tuotavan jätteen laadusta on varmistuttava, ettei se sisällä vaarallisia jätteitä. Esiin on tuotu esimerkkejä muualla sattuneista onnettomuuksista ja kysytty, onko Vantaan Energian laitoksella mahdollista tapahtua samanlaisia onnettomuuksia ja mietitty, miten asukkaat on huomioitu riskitilanteissa.

Mielipiteissä toivotaan alueelle kiinteää ilmanlaadun mittauspistettä paikkaan, joka ei ole metsän suojassa, esimerkiksi Vaaralan kalliolle. Pienhiukkaspitoisuuksien mittaamista edellytetään yhteisvaikutuksena alueella ja hiukkaspäästöjen on pysyttävä pieninä.

On katsottu, että lupa tulisi myöntää vain taholle, jonka enemmistö on Suomessa julkisen vallan alaisena. Lupamääräyksenä olisi asetettava, että toimija on suomalaisen määränemmistöltään julkisyhteisön omistuksessa, esim. kaupungin, valtion tai kunnallinen liikelaitos tai yhtiö.

Kysymyksiä on herättänyt mm. yleisötilaisuudessa mainittu kilpailu vaarallisista jätteistä toisen vastaavan laitoksen kanssa. Ympäristöasioista tulisi tarkastella laajemmassa mittakaavassa kuin yhden laitoksen osalta. Todetaan myös Suomen vaarallisen jätteen polttokapasiteetti olevan riittävä tällä hetkellä eikä kapasiteetin kasvattamista nähdä hyvänä asiana. Lisäksi on pohdittu maalämmön ja kaukolämmön ympäristöystävällisyyttä ja riskitekijöitä. Voiko lisääntyvä kaukolämpö hillitä maalämpöön siirtymistä.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO ARVIOINTIOHJELMASTA

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma kattaa YVA-asetuksen 3 §:ssä luetellut ohjelman sisältövaatimukset. Arviointiohjelma on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Yhteysviranomainen katsoo, että hanke on kuvattu arviointiohjelmassa riittävällä tarkkuudella ja ohjelma on selkeä. Alueelle aiemmin tehdyt YVA-menettelyt sekä laitoksen ympäristölupatarkkailun tulokset toimivat hyvänä pohjana ohjelman suunnittelulle ja toteutukselle. Kuvauksesta käy selkeästi ilmi hankkeen tarkoitus, sijainti ja suunnitellut toiminnot. Ympäristön nykytilaa on kuvattu kattavasti. Hanke ei edellytä rakentamista, mutta purkamisen vaikutukset on huomioitu käytönaikaisten vaikutusten lisäksi.

Arviointiohjelmassa sekä siitä annetuissa lausunnoissa ja mielipietissä esitetyn lisäksi arviointiselostusta ja siihen liittyviä selvityksiä laadittaessa tulee huomioida seuraavat asiat.

Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Hanke on kuvattu riittävällä tasolla ja se täyttää YVA-lain sisältövaatimukset. Kuvauksista käy selkeästi ilmi mitä hankkeessa tavoitellaan ja miten se tullaan toteuttamaan. Hankkeen vaikutusalueen raja-
rajaus on riittävä ja rajauksissa on huomioitu vaikutustyyppien ominaisuudet. Hankkeen ulkopuolelle aiheutuvien vaikutusten tarkastelu rajataan liikenteen vaikutuksiin. Hankkeen tarkemmat prosessikuvaukset tulee tehdä ympäristölupahakemuksen yhteydessä.

Hankevaihtoehtoja oli vain yksi. Asia oli perusteltu ja yhteysviranomainen katsoo, että vaihtoehtotarkastelu on riittävä. Hanke toteutetaan olemassa olevaan laitokseen eikä se edellytä muutoksia tekniikkaan tai muihin laitoksen rakennelmiin. Laitoksen tekniikka ja kapasiteetti mahdollistavat esitetyt muutokset vastaanotettavissa ja käsiteltävissä jätejakeisessa sekä jätteiden määrissä. Hanke ei lisää laitoksen energiankulutusta tai liikennettä merkittävästi.

Arviointiselostuksessa tulee huomioida laitoksen käytöstä poistosta aiheutuvat vaikutukset tarpeellisten vaikutuslajien alla. Selostuksessa tulee kiinnittää huomiota selkeyteen ja asioiden kansantajuisuuteen.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Hankkeen vaatimia lupatarpeita on tunnistettu ja toteuttamiseen mahdollisesti tarvittavia lupia ja päätöksiä on tuotu esiin arviointiohjelmassa.

Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

Kaavoitus ja maankäyttö

Vaikutusten maankäyttöön voidaan katsoa olevan pieniä, koska toiminta ei vaadi uutta rakentamista. Hanke on siten myös voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Hanke voi kuitenkin aiheuttaa vaikutuksia maankäyttöön mm. häiriötilanteiden vuoksi. Liikenne voi aiheuttaa välillisiä vaikutuksia tai muutoksia maankäyttöön. Asia tulee huomioida myös ihmisiin kohdistuvien vaikutusten kautta. Esitetyt menetelmät kaavoituksen ja maankäytön huomioimiseksi ovat riittävät.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Yhteysviranomaisen näkee ihmisiin kohdistuvat vaikutukset merkittävänä, kuten hanketoimijakin ja haluaa korostaa, että hankkeen ihmisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan huolellisesti. Erityisesti ilmapäästöjen sekä poikkeustilanteiden osalta arviointi tulee tehdä riittävän kattavasti ihmisiin kohdistuvien vaikutusten osalta. Esityksessä on hyvä tuoda esiin laitoksen konsultointivyöhyke ja sen tarkoitus. Arvioinnissa tulee huomioida myös alueen asukasluvun kasvu.

Jätteiden ja sivutuotteiden käsittelyn ja loppusijoituksen vaikutukset

Toiminnasta syntyvien jätteiden sekä sivutuotteiden määrää ja laatua tullaan kuvaamaan ja arvioimaan niiden käsittelystä aiheutuvat ympäristövaikutukset. Käsiteltävän jätemäärän noustessa myös toiminnassa syntyvien jätteiden määrä kasvaa. Uusien jätejakeiden myötä poltosta syntyvien jätteiden laadussa tapahtuu muutoksia. Näiden muutosten arvioinnille esitetyt menetelmät yhteysviranomaisen katsoo riittäviksi. Jätteen määrän syntyä tulee mahdollisuuksien mukaan minimoida ja se onkin tarkoitus kuvata.

Selostuksessa on tuotava esille mahdolliset riskit vaarallisten jätteiden varastoinnissa ja kuljetuksessa. On myös tuotava esiin, onko mahdollista, että vaaralliset jätteet reagoivat haitallisesti keskenään bunkkerissa ja voiko mahdollisesta reaktiosta aiheutua ympäristö- tai terveyshaittoja. Riskien osalta on tunnistettava myös tilanne, jossa polttoon ohjautuu sinne kuulumatonta jätettä, kuten esimerkiksi klooripitoisuuden 1 % ylittävää tai radioaktiivista jätettä ja arvioitava siitä mahdollisesti aiheutuvat vaikutukset. Arvioinnissa tulee huomioida myös tilanne, jossa muodostuvien jätteiden eteenpäin toimitus jostain syystä viivästyy tai estyy. Vaikutuksien merkittävyys ja onnettomuuksiin varautuminen on kuvattava kattavasti.

Vaikutukset ilmanlaatuun ja päästöt ilmaan

Ilmanlaadun osalta arviointiohjelmassa esitetty leviämismallinnus noin 5-10 km säteelle hankealueesta on vaikutusten arvioinnin kannalta lähtökohtaisesti riittävä. Yhteysviranomaisen näkee tehtävän selvityksen tarpeellisena.

Mallinukseen valitut päästäjakeet ovat riittäviä, mutta erityistä huomiota tulee kiinnittää arviointiohjelmassa seuraavien päästöjen osalta Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V (metallit yhteensä), dioksiinit ja furaanit, kloorivety ja fluorivety pitoisuuksiin ja vaikutuksiin. Niiden osalta käytettävät lähtötiedot ja arviot päästömääristä tulee esittää selostuksessa selvästi. Lisäksi tulee esittää miten haitallisten päästäjakeiden syntyä ja pääsyä ympäristöön leviäviin savukaasuihin estetään. Kuljetusten osalta esitetty arviointi on riittävä, ottaen huomioon liikennemäärän vähäiset muutokset.

Tulosten perusteella voidaan arvioida paremmin myös ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia sekä laitoksen nykyisen savukaasujen käsittelyn riittävyyttä tulevalle toiminnalle.

Vaikutukset ilmastoon

Arviointiohjelman ilmastovaikutusten käsittely on kokonaisuudessaan selkeää ja johdonmukaista. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointi voidaan toteuttaa esitetyn mukaisesti.

Ilmastovaikutusten arvioinnissa käytettävät menetelmät ja tiedot on esitetty vain yleispiirteisesti. Arviointiohjelman laatua olisi parantanut yksityiskohtaisempi kuvaus siitä, mitä tietokantoja ja menetelmiä arvioinnissa tullaan käyttämään. Myös hanketta koskevia ilmastotavoitteita, kuten Vantaan kaupungin ja Vantaan Energian hiilineutraaliuustavoitteita sekä muita kestävyys sitoumuksia on syytä avata tarkemmin arviointiselostuksessa.

Arvioinnissa ja ilmastovaikutusten käsittelyssä on syytä kiinnittää huomioita tulevien muutosten huomiointiin ja niiden selkeään esittämiseen. On esimerkiksi huomioitava, kuinka kiertotalouden edistyminen ja kaukolämmön päästöjen väheneminen vaikuttavat laitoksen toimintaan ja millaisia lieventämiskeinoja on mahdollista toteuttaa nyt tai jatkossa. VE 0 ja VE 1 vaikutuksia ja niiden kokoluokkaa tulee verrata toisiinsa. Ilmastovaikutusten arvioinnissa on esitettävä, onko hanke yhteneväinen vai ristiriidassa mainittujen Vantaan energian kiertotalous- ja ilmastotavoitteiden kanssa. Laajemman alueen sijaan yksittäisen hankkeen päästömäärä tulee verrata kaupungin ja kyseisen kaukolämpöverkon kokonaispäästömääriin ja tavoitteisiin, jotta vertailukohta on perusteltu.

Liikennevaikutukset

Liikenne ei lisääntynyt merkittävästi hankkeen myötä ja yhteysviranomaisen pitää YVA-ohjelmassa esitettyä liikennevaikutusten arviointia riittävänä. Liikenteen osalta tulee kiinnittää huomiota vaikutuksiin läheisille väylille ja huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus sekä turvallisuus. Vaarallisten aineiden ja jätteiden kuljetusten riskit on arvioitava erityisen tarkasti ja huomioitava pääteiden liikennemäärät onnettomuusvaaraa arvioitaessa.

Melu- ja värinävaikutukset

Melun tai värinän osalta hanke ei aiheuta merkittäviä muutoksia, ja alueelle on lähiaikoina tehty melumallinnus, joten ehdotettua asiantuntija-arviota olemassa olevien tietojen perusteella voidaan pitää riittävänä. Arvioinnissa käytetty menettely, lähtötiedot ja muut taustatiedot tulee esittää arviointiselostuksessa riittävän yksityiskohtaisesti, jotta menettelyn käyttökelpoisuudesta voidaan varmistua.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Koska hankkeessa ei ole tarve rakentaa uusia rakennuksia, toteutetaan arviointi keräten tietoa alueen nykytilanteesta ja tuoden esille lähialueiden yleispiirteitä. Arvioinnin voidaan katsoa olevan riittävä.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluun

YVA-menettelyssä ei tehdä uusia luontoselvityksiä vaan arviointi tehdään nykyisillä tiedoilla. Esitetyt menetelmät arvioinnin toteutukseen voidaan katsoa olevan riittävät.

Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pohjaveteen

Arvioinnissa tukeudutaan olemassa olevaan tietoon ja tarkkailutuloksiin. Yhteysviranomaisen katsoo, että pohjavesiin sekä maa- ja kallioperään kohdistuvien ympäristövaikutusten arvioinnin toteutus on kuvattu riittävällä tarkkuudella. Mikäli toiminnassa tunnistetaan tämänhetkiseen toimintaan verrattuna uusia riskejä, tulee ne esittää ja arvioida niiden mahdolliset vaikutukset pohjavesille sekä maa- ja kallioperään.

Vaikutukset pintavesiin

Hanke ei lisää pintavesiin johtuvaa kuormitusta nykytilanteeseen verrattuna. Alueen hulevesimäärät eivät lisäänty eikä laadussa tapahdu merkittäviä muutoksia. Pintavesivaikutuksia tullaan tarkastelemaan ympäristöluvan kuormitustietojen perusteella. Yhteysviranomaisen katsoo esitetyn arvioinnin olevan riittävä eikä sillä ole huomautettavaa vesien- ja merenhoidon kannalta.

Onnettomuusriskit

Toimintaan sisältyy vaarallisten jätteiden sekä vaarallisten kemikaalien varastointia ja käsittelyä. Onnettomuus- ja häiriötilanteiden vaikutuksia on esitetty tarkasteltavaksi tyyppin, todennäköisyyden sekä aiheutuvien ympäristövaikutusten osalta.

Yhteysviranomainen näkee onnettomuus- ja häiriötilanteiden kuvaamisen ja arvioinnin tärkeänä. Mahdolliset riskit vaikuttavat ympäristöhaittojen lisäksi olennaisesti ihmisten suhtautumiseen ja turvallisuuden kokemiseen. Koska ihmisiin kohdistuvat vaikutukset on tunnistettu merkittäviksi, tulee arviointiselostuksessa huomioida mahdollisten riskien ja onnettomuuksien vaikutukset ympäristön lisäksi myös ihmisten terveyteen, viihtyvyyteen ja turvallisuuteen ja kuvata sekä arvioida ne riittävän tarkasti. Selostuksessa tulee kiinnittää huomiota myös prosessiturvallisuuteen.

Yhteisvaikutukset

Ohjelmassa ei ollut kuvattu mitä lähialueen toimijoita arviointiin otetaan mukaan eikä sitä, mitä vaikutuslajeja yhteisvaikutuksien osalta tullaan tarkastelemaan. Esitys näiden osalta oli yleispiirteinen.

Arviointiselostuksessa tulee selkeästi esittää ne toiminnot, joiden yhteisvaikutukset hankkeen kanssa ovat mukana arvioinnissa. Syntyviä yhteisvaikutuksia tulee arvioida eri vaikutusluokkien alla ja tuoda esiin käytetyt menetelmät ja aineistot. YVA-lain mukaan yhteisvaikutukset tulee huomioida olemassa olevien ja hyväksytyjen hankkeiden kanssa.

Rakenteilla oleva korkealämpölaite on Tukesille toimitetun muutoslupahakemuksen perusteella muuttumassa turvallisuusselvityslaitokseksi mikä tulee huomioida yhteisvaikutuksia arvioitaessa.

Hankkeen todennäköisesti merkittävät vaikutukset

Todennäköisesti merkittävimmät vaikutukset on tunnistettu ja niitä tullaan arvioimaan olemassa olevan aineiston sekä myös YVA-menettelyssä tehtävien tutkimusten perusteella. Merkittävimpinä vaikutuksina on nostettu ilmanlaatuun, syntyviin jätteisiin sekä ihmisiin kohdistuvat vaikutukset. Tarkastelua tehdään myös muiden kuin merkittävien vaikutusalueiden osalta. Arviointiohjelmassa kuvatut ympäristövaikutusten selvittämiseen käytettävät aineistot ja menetelmät ovat kattavat ja riittävät.

Yhteysviranomaisella ei ole huomautettavaa tarkastelun laajuuteen tai merkittävimpien vaikutusten tunnistamiseen liittyen. Vaikka hanke on toteutukseltaan yksinkertainen eikä se lisää merkittävästi mm. melua tai vesispäästöjä, voi sillä olla merkittäviä vaikutuksia ihmisten viihtyvyyteen ja alueensa ympäristön ja terveyden kokemiseen. On hyvä, että vaikutukset ihmisiin on tunnistettu merkittäväksi vaikutukseksi ja asiaa selvitetään mm.

ryhmähaastattelulla. Ympäristölupavaiheessa arvioidaan hankkeen luvanmyöntämisen perusteet ja annetaan tarpeelliset määräykset toiminnalle ja päästöille.

YVA-menettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

YVA-menettelyn kulku ja aikataulu on esitetty arviointiohjelmassa sanallisesti ja taulukkomuodossa. YVA-menettelystä on kuulutettu paikallisesti ja maakunnallisesti ilmestyvissä lehdissä. Arviointiohjelman nähtävilläoloaikana järjestettiin yleisötilaisuus Vantaan Energia Oy:n tiloissa, jossa esiteltiin hanketta sekä YVA-menettelyn kulkua. Hankkeeseen on voinut tutustua ymparisto.fi-sivuston YVA-sivuilla. Hankkeesta on pyydetty lausunnot viranomaisilta ja kansalaisilla on ollut mahdollisuus esittää mielipiteensä hankkeesta.

Hankkeesta vastaava on perustanut YVA-menettelyn tueksi seurantaryhmän, johon on kutsuttu mm. viranomaisia, alueen yrityksiä sekä yhdistyksiä. Tarkoitus on myös järjestää ryhmähaastattelu, jossa kartoitetaan tarkemmin ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia. Haastattelulla halutaan varmistaa, että olennaiset asiat huomioidaan YVA-menettelyssä ja hankkeen jatkosuunnittelussa. Mahdollisia kutsuttavia tahoja ovat mm. asukkaat, elinkeinojen edustajat, virkistyskäyttäjät, yhdistykset ja järjestöt. Tulokset analysoidaan ja johtopäätökset kuvataan YVA-selostuksessa.

Yhteysviranomainen toteaa, että hankkeesta on tiedotettu YVA-lain edellyttämällä tavalla. Avoimuus ja aktiivisuus hankkeen aikana sekä vaikutuksia mahdollisesti kokevien ryhmien osallistaminen voivat tuottaa tärkeää tietoa hankkeen suunnittelua ja vaikutuksien arviointia varten.

Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys toimintaan liittyvillä eri osa-alueilla on esitetty riittävällä tavalla. Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytössään riittävä asiantuntemus arviointiohjelman laatimiseen.

ARVIOINTIOHJELMALAUSUNNON TOIMITTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

ELY-keskus toimittaa lausuntonsa ja kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Lausunto toimitetaan samalla tiedoksi asianomaisille viranomaisille ja mielipiteen esittäneille tahoille.

Arviointiohjelmalausunto julkaistaan viranomaisen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa ja ympäristöhallinnon

verkkosivuilla www.ymparisto.fi/VEjatevoimala2YVA sekä www.miljo.fi/VEavfallskraftverket2MKB .

SUORITEMAKSU, SEN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUMAHDOLLISUUS

Suoritemaksu on 8 000 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty tavanomaisen hankkeen mukaisesti (11-17 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että arviointiohjelmasta annetusta lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.

Linkki myyntilaskutusta koskevaan oikaisuvaatimusohjeeseen: <https://www.keha-keskus.fi/tehtavat-ja-palvelut/oikaisuvaatimus-ja-muutoksenhaku>

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto- keskuksen maksullista suoritteista vuonna 2023(1357/2022) 2 §.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt koordinaattori Jenni Ojala ja ratkaissut ylitarkastaja Annukka Engström.

Jakelu Hankkeesta vastaava

Tiedoksi Lausunnon antajat
Mielenpitemien esittäjät

Tämä asiakirja UUELY/14073/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/14073/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Ojala Jenni 11.01.2024 08:34

Ratkaisija Engström Annukka 11.01.2024 09:53